

Schaf de maaltijdcheques af

2011/59
08 | 08 | 2011

MENSEN

WELVAART

BESCHERMING

Marc De Vos
Director Itinera Institute

Alarm! Er gaan massaal maaltijdcheques verloren wanneer winkeliers ze terugsturen naar de verdelers. Op enkele maanden tijd gaat het al om 80.000 euro. De middenstandsorganisatie Unizo wil schadevergoeding. Bpost onderzoekt maar acht zich onschuldig. Voor de uitgevers van de cheques – Sodexo en co – zijn de handelaars zelf verantwoordelijk. Die willen dat overheid dan tussenkomt. Ondertussen wordt gewerkt aan elektronische cheques die fraudebestendig zouden moeten zijn.

Wat een soep. Waarom hebben we die dekselse maaltijdcheques eigenlijk nodig? Het gaat toch gewoon om een betaalmiddel. Betaal dan werknemers gewoon wat meer in geld en je bent verlost van de hele winkel. Daar knelt nu precies het schoentje. Gewoon loon wordt zwaar belast: met sociale bijdragen en gewone belastingen. Niet zo voor de maaltijdcheque: dat is een uitzondering. En dus gebruikt iedere verstandige werkgever én overheidsdienst die uitzondering om zijn loonlasten te

verlagen. Werknemers en ambtenaren zijn ook content, want ze verdienen meer netto.

Dat is de basis van hele cheque-industrie, die volledig leeft bij gratie van een fiscaal voordeel, en waarop nu de criminaliteit zich ent. En het is maar het topje van de ijsberg. Er zijn tientallen voordelen met een bijzonder statuut. Er zijn cultuur- en sportcheques, de bedrijfswagen, de PC thuis, de kostenvergoedingen, de fietsvergoeding, maaltijden in

Het scenario is altijd hetzelfde. Iedereen die het kan, doet het om de kosten te drukken. Daarop teert dan een hele coterie van adviseurs, sociaal secretariaten, leveranciers en controleurs.

een bedrijfsrestaurant, giften in natura, vakbondspremies, aandelenopties, personeelskortingen, winstdeelnemingen, en zo voort.

Het scenario is altijd hetzelfde.

Iedereen die het kan, doet het om de kosten

te drukken. Daarop teert dan een hele coterie van adviseurs, sociaal secretariaten, leveranciers en controleurs. Loonbeleid wordt een administratieve nachtmerrie die het principe van “loon naar werk” ver achter zich laat. Wie er geen tijd of geld voor heeft – lees: de kleinste bedrijven – doet het niet en moet ofwel zijn werknemers daardoor duurder betalen, ofwel de fraude in gaan en zijn toevlucht nemen tot zwartgeld.

Ik heb een voorstel. Schaf die hele santenboetiek af. De enige reden waarom ze werd ingevoerd is om de loonlasten selectief te drukken. Doe dat lineair voor iedereen. Ga na wat het budget is dat nu naar al die uitzonderingen gaat en voer

in één regel dezelfde lastenverlaging in, maar dan algemeen. Weg complexiteit, weg administratie, weg misbruik, weg criminaliteit. Het varkentje is gewassen. Bye-bye chequeland.

Wat houdt ons tegen dat te doen? De dames en heren politici die zo graag voor één of ander doel of doelpubliek cadeaus geven. De talloze bedrijfjes en belangen groot en klein die leven van ik-weet-niet-welke uitzondering en zullen vechten om ze te behouden. De gewenning van iedereen die alles gewoon is en niets nog in vraag stelt. We moeten dus kiezen. Willen we een transparante economie die dynamiek en activiteit met toegevoegde waarde promoot? Of willen we een starre verkaveling vol eilandjes van gevestigde belangen? Willen we onze talenten en energie inzetten waar het rendeert? Of willen we ze verspillen aan artificiële bezigheden?

Ik volg het devies van Henry David Thoreau: simplify, simplify!

“

Willen we onze talenten en energie inzetten waar het rendeert? Of willen we ze verspillen aan artificiële bezigheden?

”

Het afschaffen van al die nepstatuten zal inderdaad ook het einde zijn van de microkosmos die er op draait. Maar dat verlies is maar tijdelijk. De vrijgemaakte tijd, middelen en energie zullen finaal elders en beter besteed worden. Dat heet economische vooruitgang.

Marc De Vos doceert aan de UGent en is directeur van de denktank Itinera (www.itinerainstitute.org). Hij schrijft deze wekelijkse column in eigen naam. Twitter @devosmarc

Voor duurzame economische groei en sociale bescherming.